

Снісаренко І.Є.

Донецький державний університет
внутрішніх справ, м. Кропивницький

ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТІСТЬ ПРАЦІВНИКА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЯК ПРОФЕСІЙНА СКЛАДОВА

Існують два важливі комунікативні завдання для працівників поліції: надання інформації, наприклад, видача інструкцій або надання свідчень у суді, та отримання або пошук інформації, наприклад, опитування свідків і підозрюваних. Спосіб, у який офіцер поліції виконує ці комунікаційні завдання, значно впливає на судження та почуття тих, з ким офіцер спілкується, і може мати серйозний вплив на результат будь-якої ситуації. Адже, наскільки професіонально та якісно працівник поліції встановить контакт із населенням, настільки й залежатиме ефективність діяльності органу та рівень довіри до нього. Тому, вміння ефективно спілкуватися лежить в основі роботи поліцейських, відтак, сучасному поліцейському потрібен набір інструментів комунікативних стратегій, які слугують *об'єктом* цієї розвідки і які можна адаптувати до безлічі ситуацій, з якими вони стикаються.

Важливим чинником підвищення ефективності роботи органів внутрішніх справ є налагодження відносин співпраці поліції з населенням на основі взаємодовіри, взаєморозуміння та взаємодії, що може впливати на рівень ефективності діяльності поліцейських по охороні громадського порядку, профілактиці і попередженню злочинів, боротьбі зі злочинністю в цілому [1, р. 10-11].

Первинна професійна підготовка поліцейських є складним і відповідальним процесом, ефективність якого залежить від наявності наукових програм та впровадження новітніх методик навчання. Підготовка майбутніх поліцейських є складним процесом, адже безпосередньо пов'язана з підготовкою професіоналів,

які будуть служити на благо нашого суспільства, забезпечувати громадську безпеку та правопорядок.

На сьогодні проблема вивчення іноземної мови співробітниками поліції є достатньо *актуальною*, адже ці знання допомагають розширити комунікативні можливості працівників Національної поліції і відкривають нові горизонти професійної діяльності. Належний рівень володіння іноземною мовою у наш час є запорукою професіоналізму та кар'єрного зростання. Виклики сучасного світу спонукають до перегляду й удосконалення пріоритетів професійної підготовки майбутніх поліцейських і фахівців правової сфери до формування необхідних навичок, серед яких особливе місце посідає знання іноземної мови.

Сучасний та досить стрімкий розвиток країни та міжнародного співробітництва вимагає від поліцейських не тільки розмовного рівня володіння іноземними мовами для спілкування з іноземцями (у межах виконання функцій з охорони громадської безпеки), але й забезпечення можливості залучатися до участі в міжнародних операціях з підтримання миру й безпеки та мають вільно володіти іноземними мовами [2].

Дослідження засвідчують, що люди, які вивчають іноземні мови, мають більш розвинені когнітивні здібності, увагу і пам'ять. Останні сприяють успішному навчанню, покращують засвоєння інформації, що є корисним для співробітників поліції у зв'язку з особливостями професійної діяльності. Зокрема, здатність швидко переключати увагу при переході між завданнями лежить в основі «багатофункціональності», яка надзвичайно цінується в підрозділах Національної поліції. Вивчення іноземних мов курсантами покращує їх здібності при засвоєнні матеріалу, а також підвищує рівень культури та толерантності до традицій інших народів та до громадян своєї країни. Отже, володіння іноземною мовою є одним із компонентів професійної компетентності поліцейського, який не тільки покращує виконання службових обов'язків, а й слугує профілактиці професійного вигорання особистості та позитивно впливає на самореалізацію особистості.

Мовна компетентність – це знання мови, мовленнєва компетентність – це володіння мовою, комунікативна компетентність – здатність користування мовою.

Ці компоненти взаємозалежні і взаємомотивуючі. Так, комунікативна компетентність не реалізується без вироблення мовленнєвої компетентності, яка, у свою чергу, не можлива без наявності мовної компетентності. Небезпідставно першим елементом у цьому ланцюгу є мовна компетентність, адже без знання мови (без якої неможливо впроваджувати фахову діяльність), без теоретичного підґрунтя, обізнаності щодо мовних норм та засобів не може здійснюватися ні мовленнєва, ні комунікативна діяльність фахового напрямку [3, р. 27-30].

Відповідно до нестабільної економічної ситуації та реформування системи правоохоронних органів, підвищуються вимоги до кваліфікації співробітників поліції. Впроваджуються *нові* форми та методи підготовки фахових поліцейських із залученням інформаційних технологій й нових методів комунікативного підвищення у сфері ведення діалогів безпосередньо самого поліцейського з громадою. Іноземна мова слугує вербальним методом ведення переговорів з людьми, яку слід вмотивовано розвивати серед поліцейських. Інновації в мовній освіті можуть розгортатися у двох вимірах: педагогічній і технологічній. Педагогічний аспект стосується нових підходів до навчання, таких як навчання на основі завдань, CLIL (інтегроване навчання змісту та мови), СБІ (навчання на основі змісту), навчання, орієнтоване на здобувача, тощо, зміни в навчальних матеріалах від підручників до альтернативних навчальних ресурсів, таких як автентичних матеріалів, відео чи аудіозаписів, інших онлайн-ресурсів. Технологічний вимір інновацій стосується мовної інструкції на основі технології, яка вдається до інтеграції технологічних розробок у мовну аудиторію, включаючи такі інструменти і техніки: комп'ютери, ноутбуки, мобільні телефони, Інтернет, онлайн-викладання, електронне навчання, комп'ютерне навчання мови [4, с. 566-579].

Навчати усному іноземному мовленню значить вчити створювати звуки іноземної мови; правильно вживати наголос в словах та реченнях, застосовувати інтонаційні моделі та відтворювати мелодику іноземної мови; обирати слова та конструкції відповідно до стилю та ситуації; передавати думки в змістовній та логічній послідовності; використовувати мову як засіб вираження своїх суджень та

цінностей; вживати мову швидко і впевнено, без зайвих пауз, тобто, вільно. Комунікативний метод у навчанні іноземної мови базується на створенні ситуацій з реального життя, які потребують спілкування. Так, теми професійного спілкування включають ознайомлення з особливостями правоохоронної діяльності у різних країнах (структура, завдання, функції), видами протиправної поведінки, типами злочинів і правопорушень, роботою поліцейських відділів, розслідуванням злочинів, типами й видами покарань та стягнень, проблемами організованої злочинності, судочинства, міжнародного співробітництва у правовій сфері тощо [5, р. 73]. Застосовуючи цей метод на заняттях, викладач надає здобувачам можливість спілкуватися один з одним у межах цільової (фахової) мови, створюючи іншомовну атмосферу, в якій здобувачі спілкуються в рамках реальних ситуацій, імітуючи справжню мовленнєву діяльність.

Література

1. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навч. посіб. Дніпро : Адверта, 2017. 107 с.
2. Про Національну поліцію : Закон України. 2015. № 40-41. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення : 13.03.2024).
3. Стратулат Н., Галдецька І. Г. Мовленнєво-професійна компетентність правника: сучасні стандарти та запити суспільства. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 35. Том 5. 2021. С. 140-148.
4. Pielmus C. G. Innovation in teaching English for law enforcement: a technology-integrated approach. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION*. International Scientific Conference. Vol. III. May 25th-26th. 2018. P. 566-579. URL: <https://journals.ru.lv/index.php/SIE/article/view/3074/3102>
5. Филипська В.І. До проблеми навчання іншомовного професійного спілкування майбутніх поліцейських. *Іншомовна підготовка працівників ОВС та фахівців із права* [Текст] : тези доп. ІХ Міжвузівської наук.-практич. інтернет конф. (Київ, 25 квіт. 2019 р.) / [ред. кол. : В.В. Черней, С.С. Чернявський, І.Г. Галдецька та ін.]. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2019. С. 72-74.